

MODELOWY SYSTEM ZABEZPIECZENIA LOGISTYCZNEGO SIŁ ZBROJNYCH NA SZCZEBLU TAKTYCZNYM

1. Pojęcie i zadania Wojskowego Systemu Logistycznego	49
2. Formalizacja Wojskowego Systemu Logistycznego	50
3. System Kierowania Zabezpieczeniem Logistycznym	57
4. System Zabezpieczenia Materiałowego Sił Zbrojnych	64
5. System Zabezpieczenia Technicznego Sił Zbrojnych	71
6. System Zabezpieczenia Medycznego Sił Zbrojnych	79
7. Konkluzje i problemy do dyskusji	84
Lektura dla Bystrzaków	87

1. Pojęcie i zadania Wojskowego Systemu Logistycznego

Zabezpieczenie logistyczne sił zbrojnych na szczeblu taktycznym jest szerokim terminem obejmującym zasilanie związków taktycznych w niezbędne materiały zaopatrzeniowe i usługi logistyczne we wszystkich fazach ich funkcjonowania, tj. w okresie pokoju, kryzysu i wojny, a także w działaniach defensywnych i ofensywnych. Strumień kierowanych do wojsk asortymentów zaopatrzeniowych i świadczonych usług logistycznych jest funkcją ich potrzeb operacyjnych i bezpośrednio wynika z rodzaju i skali wykonywanych zadań. Na bazie dotychczasowego doświadczenia własnego i armii obcych oraz prognozowanych potrzeb definiuje się aktualne dla typowych sytuacji operacyjnych normy zużycia, które ujmuje się w pewne tabele należności, stosownie do rangi jednostki wojskowej i posiadanego etatu. Zgodnie z obowiązującym prawem i regulaminami wojskowymi normy zaopatrzenia związków taktycznych muszą być bezwzględnie przestrzegane przez logistyczne organa zabezpieczenia w każdej sytuacji operacyjnej.

W tym celu został powołany Wojskowy System Logistyczny (WSL), jako pragmatyczny organ planistyczno-wykonawczy, którego statutowym zadaniem jest pozyskiwanie, gromadzenie i dystrybucja niezbędnych środków finansowych, materiałowych i usługowych gwarantujących pełne zaspokojenie potrzeb logistycznych podległych związków taktycznych. Wojskowy system logistyczny posiada adekwatną do zadań strukturę organizacyjno-funkcjonalną i odpowiedni potencjał operacyjny. Na mocy obowiązujących aktów formalno-prawnych wojskowy system logistyczny przygotowuje statyczne zasoby logistyczne w okresie pokoju do natychmiastowego ich wykorzystania w okresie kryzysu i wojny celem prowadzenia skutecznych działań operacyjnych (bojowych). Zgromadzony potencjał logistyczny podlega ciągłej transformacji do postaci potencjału operacyjnego – bojowego i niebojowego, zapewniając związkom taktycznym odpowiednią gotowość do działań operacyjnych.

Proces zabezpieczenia potrzeb logistycznych sił zbrojnych realizuje się w praktyce za pomocą odpowiedniego systemu logistycznego. Wojskowy system logistyczny E. Nowak (2000, s. 26) definiuje jako: „(...) organizacja wojskowa działająca zgodnie z zasadami sztuki wojennej oraz teorii organizacji i zarządzania, złożona z organów kierowania oraz jednostek i urzędów logistycznych sprzężonych ze sobą relacjami, przeznaczona do organizowania i realizacji dostaw zaopatrzenia i świadczenia usług (specjalistycznych i gospodarczo-bytowych)”. Inaczej można powiedzieć, że jest to złożony system organizacyjno-funkcjonalny, którego zadaniem jest utrzymanie pożądanego potencjału logistycznego sił zbrojnych, gwarantującego realizację zadań szkoleniowych w okresie pokoju i skuteczne prowadzenie działań bojowych w okresie wojny.

W modelowej strukturze głównymi elementami organizacyjno-funkcjonalnymi wojskowego systemu logistycznego na szczeblu taktycznym są: nadrzędny system kierowania zabezpieczeniem logistycznym oraz trzy robocze systemy wykonawcze: system zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego. Każdy z powyższych systemów został opisany w jednolitej konwencji holistycznej za pomocą prostych formuł logiczno-matematycznych. Sformalizowany zapis systemu zabezpieczenia logistycznego sił zbrojnych na szczeblu taktycznym z jednej strony, porządkuje i kreuje syntetyczny obraz procesów logistycznych, z drugiej może być wykorzystany do budowy efektywnych aplikacji, np. w formie systemów informatycznych.

2. Formalizacja Wojskowego Systemu Logistycznego

W ujęciu holistycznym Wojskowy System Logistyczny (*WSL*), zwany też Systemem Zabezpieczenia Logistycznego (*SZL*) można zdefiniować jako złożoną organizację wojskową, której elementami są organa kierowania, jednostki i urządzenia logistyczne sprzężone ze sobą relacjami pozwalającymi na sprawną realizację dostaw zaopatrzenia i świadczenie usług logistycznych przydzielonych jednostkom wojskowym (rys. 1):

$$WSL = \{ZT, SK_{WSL}, JL_{WSL}, UL_{WSL}, R_{WSL}, S_{WSL}\} \xrightarrow{O_{WSL}} C_{WSL} \quad (1)$$

gdzie:

ZT – związki taktyczne będące przedmiotem zabezpieczenia logistycznego,

SK_{WSL} – system kierowania zabezpieczeniem logistycznym,

JL_{WSL} – jednostki logistyczne systemu *WSL*,

UL_{WSL} – urządzenia logistyczne systemu *WSL*,

R_{WSL} – relacje systemowe występujące w systemie *WSL*,

S_{WSL} – zasady normujące funkcjonowanie systemu *WSL*,

O_{WSL} – otoczenie systemu *WSL*,

C_{WSL} – cel funkcjonowania systemu *WSL*.

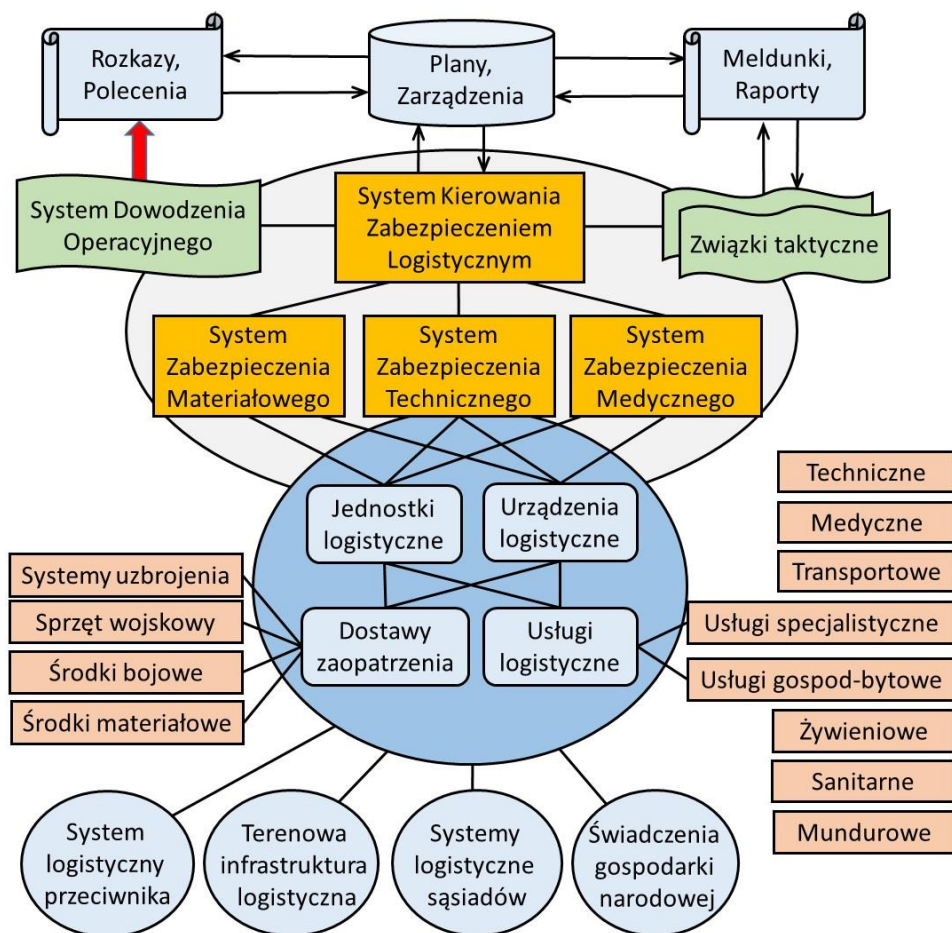
Wojskowy system logistyczny, podobnie jak każda złożona organizacja militarna jest otwartym układem względnie odosobnionym, funkcjonującym w pewnym otoczeniu systemowym. Najogólniej otoczenie systemowe można podzielić na dwie sfery:

$$O_{WSL} = \{O_{WSL}^B\{O_{WSL}^{Bi}\}, O_{WSL}^D\{O_{WSL}^{Di}\}; \quad i = \overline{1, I}\} \quad (2)$$

gdzie:

O_{WSL}^B – otoczenie bliższe systemu *WSL*,

O_{WSL}^D – otoczenie dalsze systemu *WSL*.

Rys. 1. Koncepcja funkcjonowania Wojskowego Systemu Logistycznego

Najważniejszymi elementami otoczenia bliższego (O_{WSL}^B) są:

- O_{WSL}^{B1} – zabezpieczane jednostki wojskowe,
- O_{WSL}^{B2} – nadrzędny system logistyczny przełożonego,
- O_{WSL}^{B3} – systemy logistyczne sąsiadów,
- O_{WSL}^{B4} – system logistyczny przeciwnika.

W otoczeniu dalszym systemu logistycznego (O_{WSL}^D) wyróżnia się:

- O_{WSL}^{D1} – wojskowe i cywilne źródła zaopatrzenia,
- O_{WSL}^{D2} – terenowa infrastruktura logistyczna,
- O_{WSL}^{D3} – świadczenia rzeczowe z gospodarki narodowej,
- O_{WSL}^{D4} – zdobycze wojenne.

W aspekcie prakseologicznym w strukturze organizacyjno-funkcjonalnej wojskowego systemu logistycznego (WSL) na szczeblu taktycznym można wyróżnić następujące elementy:

$$WSL = \{SK, SZM, SZT, SZD, R_{WSL}\} \rightarrow C_{WSL} \quad (3)$$

gdzie:

SK – System Kierowania Zabezpieczeniem Logistycznym,

SZM – System Zabezpieczenia Materiałowego,

SZT – System Zabezpieczenia Technicznego,

SZD – System Zabezpieczenia Medycznego,

R_{WSL} – relacje systemowe.

Cel funkcjonowania wojskowego systemu logistycznego (C_{WSL}) może być zdefiniowany hierarchicznie jako:

$$C_{WSL} = f(C_{WSL}^S(T) (C_{WSL}^O(T-t) (C_{WSL}^T(T)))) \quad (4)$$

gdzie:

$C_{WSL}^S(T)$ – cel strategiczny systemu WSL ,

$C_{WSL}^O(T-t)$ – cel operacyjny systemu WSL ,

$C_{WSL}^T(t)$ – cel taktyczny systemu WSL .

Celem strategicznym funkcjonowania wojskowego systemu logistycznego (C_{WSL}^S) jest kształtowanie i utrzymanie normatywnego potencjału logistycznego sił zbrojnych, gwarantującego realizację zadań szkoleniowych w okresie pokoju i skuteczne prowadzenie działań bojowych w okresie wojny:

$$C_{WSL}^S(T): \quad \Pi_{WSL} = f(\Pi_{WSL}^P, \Pi_{WSL}^W) \quad (5)$$

gdzie:

Π_{WSL}^P – potencjał logistyczny niezbędny do działalności szkoleniowej w okresie pokoju,

Π_{WSL}^W – potencjał logistyczny niezbędny do prowadzenia działań operacyjnych w czasie kryzysu i wojny.

Celem operacyjnym $C_{WSL}^O(T-t)$ systemu WSL jest zabezpieczenie wymaganego potencjału logistycznego do planowanych działań operacyjnych w okresie kryzysu lub wojny:

$$C_{WSL}^O(T-t): \quad \Pi_{WSL}^W(T-t) \geq \Pi_{WSL}^*(T-t) \quad (6)$$

gdzie:

$\Pi_{WSL}^*(T-t)$ – planowany potencjał logistyczny na okres $(T-t)$.